

UDRUŽENJE PČELARA "VIŠEGRAD"

VIŠEGRAD

PČELARSKI KODEKS
(besplatan primjerak)

Višegrad, oktobra 2003. god
PČELARSKI KODEKS

I - OPŠTI DIO

Član 1.

Imajući u vidu da naša zemlja ima izvanredne uslove za razvoj pčelarstva, pčelari preuzimaju na sebe obavezu da usklade svoje međusobne odnose, kao i odnose prema trećim licima i njihovim interesima i prema pčelama kao biološkim zajednicama.

Član 2.

Pčelari se obavezuju stalno raditi na svom stručnom uzdizanju, na osavremenjavanju pčelarske proizvodnje i podizanju produktivnosti u pčelarstvu.

II - STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE

Član 3.

Stručno osposobljavanje je jedan od osnovnih faktora u unapređivanju pčelarske proizvodnje i pčelari prihvataju obavezu stalnog usavršavanja svog pčelarskog znanja, prateći stručnu literaturu, učestvujući na stručnim predavanjima, savjetovanjima i sl.

Iskusni pčelari su **dužni** da prenose znanja na mlade pčelare.

Član 4.

Osnovne pčelarske organizacije - udruženja pčelara će nastojati omogućiti praktično upoznavanje pčelara sa tehnologijom u pčelarstvu osnivanjem oglednih pčelinjaka ili osposobljavanjem pčelara - instruktora za praktičnu pomoć pčelarima.

Član 5.

Naučni radnici u pčelarstvu primaju obavezu da razvijaju teoretsku misao i nauku o pčelarstvu i da omoguće da se naučna dostignuća primjene u praktičnom radu u pčelarstvu.

Savez pčelarskih organizacija Republike Srpske i B i H treba da nastoje da se formira ogledni pčelinjak u kojem bi naučni radnici i ostali vrhunski pčelarski stručnjaci mogli djelovati na unapređenju pčelarske prakse, uključujući selekciju pčela i druge naučne prakse.

III - ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Član 6.

Imajući u vidu da su interesi pčelara višestruko povezani sa ciljevima zaštite životne sredine, pčelari preuzimaju sljedeće obaveze:

-da osiguraju pčelinje zajednice od štetnog uticaja pesticida i ostalih sredstava uvijek kada dobiju informaciju o tretiranju bilja u okolini pčelinjaka,

-da antibiotike i ostala sredstva upotrebljavaju u liječenju pčelinjih bolesti na osnovu nalaza nadležnih veterinarskih organa, u vrijeme kada ovi ne bi mogli dospjeti u med koji se stavlja u promet (tretman u jesen ili proljeće),

-da puste u promet samo one pčelarske proizvode koji ne bi mogli ugroziti zdravlje ljudi koji ih koriste,

-da saraduju sa organizacijama za zaštitu životne sredine na iznalaženju načina i poduzimanju mjera za unapređenje zaštite životne sredine, kao i da saraduju sa drugim organizacijama koje rade na pošumljavanju, vodeći računa da se pri tome da prednost medonosnom bilju,

-da vrše uticaj na proizvođače bilja da smanje upotrebu pesticida ili da upotrebljavaju sredstva sa kraćim djelovanjem nakon upotrebe, ili takva sredstva koja ne bi bila otrovna za pčele,

-da posebno podstiču proizvođače bilja da uvode biljne vrste koje se ne tretiraju zaštitnim sredstvima.

IV - MEĐUSUBNI ODNOSI PČELARA

Član 7.

Pčelari se obavezuju da će saradivati sa drugim pčelarima koji su u najbližem komšiluku, kako kod stacionarnog, tako i kod selećeg pčelarenja, i to naročito na poslovima suzbijanja grabeži pčela, zajedničkog zasijavanja medonosnog bilja, kod utvrđivanja i suzbijanja zaraznih bolesti pčela i td.

Član 8.

Pčelari će posebno pomagati sve oblike međusobne saradnje pčelara i pčelarskih organizacija, a preko svojih organizacija i saveza i međunarodnu saradnju pčelara.

Član 9.

Pčelari se odriču nelojalne konkurencije u svim područjima pčelarske aktivnosti.

Ako pčelari organizovano zasiju određeni kompleks medonosnim biljem koje služi samo za medobranje (na pr. facelija) imaju pravo da uvedu zaštitni pojas širine tri kilometra. U zaštitni pojas može se doseliti samo pčelar koji dobije saglasnost od organizatora sadnje.

Pčelari koji su stacionirani stalno u krugu ovog pojasa ne mogu se pokretati bez saglasnosti udruženja ili pčelarske organizacije koja je organizovala i izvršila sadnju.

Pčelari će sve svoje međusobne sporove rješavati preko pčelarskih organizacija.

Član 10.

Saglasno svojim interesima pčelari mogu udruživati svoj rad i sredstva kroz odgovarajuće oblike udruživanja.

V - PČELARSKJE ORGANIZACIJE

Član 11.

Pčelari se učlanjuju u osnovne pčelarske organizacije - udruženje pčelara. U okviru svoje organizacije pčelar ispunjava sve svoje obaveze i koristi svoja prava utvrđena statutom i drugim normativnim aktima.

Član 12.

Pčelarske organizacije obavezne su da unapređuju pčelarstvo i da stvaraju uslove za njegov razvoj, prvenstveno pružanjem pomoći pčelarima.

Član 13.

Pčelarske organizacije će u svom razvoju osigurati unapređenje metoda i sadržaja rada u pravcu dalje demokratizacije odnosa u društvu.

VI - PČELINJA PAŠA**Član 14.**

Pčelar preuzima obavezu da stalno radi na osiguravanju pčelinje paše, zasadivanjem i njegovanjem bilja koje koriste pčele i preseljenjem pčela na mjesto gdje bi pčele mogle imati dobru pašu. Udruženja samostalno ili preko saveza pčelarskih organizacija zaključuju sporazume sa poljoprivrednim organizacijama o oprašivanju poljoprivrednih kultura.

Član 15.

Pčelarske organizacije se obavezuju da u saradnji sa odgovarajućim institucijama rade na iznalaženju novih vrsta medonosnog bilja, vodeći računa o različitim fenofazama cvjetanja. U cilju uspješne realizacije osiguranja pčelinje paše, pčelarske organizacije formirat će komisije za medonosno bilje, koje će između ostalih zadataka organizovati razne oblike davanja pomoći prilikom prevoza košnica na pašu, organizovanje dežurstva na većim pašama i dr.

Član 16.

U vezi sa seobom pčela udruženje u saradnji sa savezom pčelarskih organizacija RS i BiH preuzima sledeće obaveze:

- organizuje prikupljanje podataka o stanju pčelinjih paša i o tome obavještava pčelare najbržim putem, po mogućnosti preko radija.
- udruženje pčelara prikuplja podatke o stanju i lokalitetu pčelinje paše,
- na osnovu utvrđenih podataka o stanju paše izrađuje medonosnu kartu užih i širih područja.

Član 17.

Udruženja pčelara ispituju i utvđuju medni unos po košnici i o tome izvještavaju savez pčelara sa podacima o kapacitetu terena (broj košnica koje se mogu smjestiti na tom terenu). Udruženja će sačiniti plan za razmještaj selećih pčelara imajući u vidu kapacitet lokacije.

Član 18.

Ne može se zabraniti doseljavanje pčelinjih zajednica osim u slučaju prenatrpanosti, ili zbog zaraznih bolesti pčela koje utvrđuje nadležni veterinarski inspektor.

Pčelar je obavezan da osigura vodu i pašu, kao i da na vidnom mjestu istakne adresu svog stalnog boravka.

Član 19.

Doseljen pčelar je obavezan da se prijavi nadležnom opštinskom organu i pčelarskoj organizaciji na čiji se teren doselio i da saraduje i da kontaktira sa susjednim pčelarima iz mjesta u koje se doselio.

Pčelar je obavezan podnijeti potvrdu o zdravstvenom stanju pčela nadležnom organu opštine prilikom doseljenja svojih pčela.

VII - POSTAVLJANJE PČELINJAKA

Član 20.

Pčelar je obavezan postaviti svoj pčelinjak tako da pčele ne ometaju javni saobraćaj i ne smetaju susjedima.

Član 21.

Ako je pčelinjak lociran tako da bi ipak moglo doći do toga da pčele ometaju saobraćaj i susjede pčelar je dužan to spriječiti preduzimanjem mjera kao što su:

- usmjeravanje izleta pčela okretanjem leta u podobnom pravcu i
- zasađivanjem živih ograda, voćnih stabala ili pravljenjem odgovarajuće ograde da bi se tako uzdigao let pčela na potrebnu visinu.

Član 22.

Kod seoba pčela na pašu, pčelinjaci se moraju postaviti u odnosu na druge na korektan način. Pčelinjak se ne može postaviti ispred ranije doseljenog pčelinjaka na odstojanju manjem od 70 metara (ali ipak zavisno od konfiguracije i pokrivenosti zemljišta, ako se leta okreću u istom pravcu ranije doseljenog pčelinjaka).

VIII - SUZBIJANJE PČELINJIH BOLESTI

Član 23.

Pčelar vodi brigu o zdravstvenom stanju pčelinjih zajednica. U cilju sprečavanja pčelinjih bolesti pčelar održava čistoću na pčelinjaku i ličnu higijenu pri radu sa pčelama. Pčelar preduzima posebne mjere sprečavanja pojave grabeži.

Član 24.

Pčelar je obavezan da se **osposobi za borbu protiv pčelinjih bolesti** u onoj mjeri da može zapaziti znakove bolesti kod pčela.

Ovo radi toga da bi mogao zadovoljiti **zakonsku obavezu hitnog prijavljivanja bolesti**. Prilikom svakog pregleda pčelinjih zajednica pčelar treba redovno kontrolisati zdravstveno stanje pčela i imati u vidu da opadanje snage zajednica može biti jedan od znakova neke bolesti. Pčelarske organizacije posebno vode brigu o upoznavanju pčelara sa zakonskim propisima o zaštiti pčela od bolesti.

Član 25.

U slučaju pojave prvih znakova bolesti ili sumnje na bolest pčelar je dužan:
-da u roku od tri dana dostavi materijale iz bolesne košnice na laboratorijsko ispitivanje. Ovo se računa od momenta kada je pčelar mogao uočiti prve znake bolesti,
-da prijavi organima veterinarske inspekcije sumnju na obolenje,
-da omogući nesmetan rad organa koji vrši pregled pčela po nalogu veterinarske inspekcije.

Član 26.

Pčelarske organizacije, u saradnji sa veterinarskim inspekcijama iniciraju programe preventivnih mjera u cilju sprečavanja pojave pčelinjih bolesti. Programe mjera donosi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, kao i izvršni organi opština i grada .

Član 27.

Prilikom dijagnostičkih i drugih ispitivanja u cilju preventive i kod kontrole zdravstvenog stanja pčela i pčelinjih proizvoda, pčelari **su dužni pružiti punu pomoć ovlaštenim organima.**

Član 28.

Udruženje pčelara treba, u slučaju osnovane sumnje na bolest, u saradnji sa veterinarskom inspekcijom, organizovati pregled svih pčelinjih zajednica na ugroženom području i pri tome aktivirati **pregledače** pčela.

Član 29.

Organizacija (udruženje) pčelara u saradnji sa veterinarskim i poljoprivrednim inspekcijama organizuje rad **pregledača** u slučaju seobe pčela na pašu izvan teritorije opštine.
 Po izvršenom pregledu, **pregledači podnose izvještaj** o nađenom stanju veterinarskoj inspekciji i udruženju.

Član 30.

Pčelarska udruženja organizuju pomoć pčelarima u dodjeli pravične naknade u slučaju uništavanja pčelinjih društava prilikom suzbijanja pčelinjih bolesti, odnosno podnoseći zahtjev kod nadležnog organa opštine i RS-e za obeštećenje.

IX - POMOĆ PČELARIMA KOJI NISU U MOGUĆNOSTI ODRŽAVATI SVOJE PČELINJAKE

Član 31.

Da zapušteni pčelinjaci ne bi postali izvori pčelinjih bolesti, udruženja pčelara preduzimaju odgovarajuće mjere i pomažu pčelarima u slijedećim slučajevima:
 -početnicima u pčelarstvu,
 -oboljelim ili ostarjelim pčelarima,
 -pčelarima koji su zbog posla odsutni i nisu u stanju da blagovremeno odrade potrebne poslove na pčelinjaku (teren i sl.),

-pčelarima koji su na odsluženju vojnog roka ili na vojnoj vježbi i sl.

O svim ovim slučajevima udruženja vode posebnu evidenciju, organizuju pružanje pomoći i vode nadzor nad pružanjem pomoći.

U Višegradu 15.10.2003. godine

UDRUŽENJE PČELARA
"VIŠEGRAD" VIŠEGRAD

Pčelarski kodeks je donešen na IX kongrasu pčelara Jugoslavije 1979. godine. Ovaj tekst predratnog "Pčelarskog kodeksa" prekucan je u gotovo neizmjenjenom obliku, a iz njega su samo izbačeni pojmovi koji su vezani za politički okvir prošlog sistema kao što su: "Socijalističko samoupravljanje", "Društvena samozaštita", "Opštenarodna odbrana" i sl.

Mislim da će ovaj tekst dobro doći svakom pčelaru, kako starim pčelarima, tako i početnicima, ako ništa drugo, da ih bar podsjeti da se i u ovoj izuzetno korisnoj i plemenitoj djelatnosti moraju poštovati određena pravila ponašanja kako među pčelarima i pčelarskim organizacijama, tako i u odnosima prema trećim licima, organima, organizacijama, građanima i ostalim učesnicima u lancu proizvodnje i kontrole proizvodnje.

Udruženje pčelara "Višegrad" u Višegradu vas ovim putem obavještava da je počelo sa radom i poziva da i VI date svoj doprinos njegovom radu, na dobrobit svih nas.